

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

Institutionum Juris Canonici Liber Primus Incipit. Jo. Paulus Lancelottus J. C.
Perusinus, Juris Pontificii Candidatis, S. Prooemium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

INSTITUTIONUM
JURIS CANONICI
LIBER PRIMUS INCIPIT.

Jo. Paulus Lancelottus J. C. Perusinus, Juris Pontificii
Candidatis, S.

PROOEMIUM.

Libros Juris Pontificii diligenter intuentibus facile apparebit, eos ad quandam imitationem illorum, qui in jure Civili extant, fuisse conscriptos, atq; digestos. Nam ut illi Romani Imperatoris, sic hi Romani Pontificis auctoritate potissimum nituntur: ac velut illi Romanorum Imperatorum constitutionibus, Senatus, aliorumq; magistratum placitis, & Jurisconsultorum responsis constant, sic in hoc Pontificum iidem Romanorum sanctiones, sacrorum Conciliorum decreta, & sanctissimorum virorum haud dissimili ordine congestae sententiae conspiciuntur: quae omnia tam pari postmodum studio posteritas amplexa est, & tam eodem stylo interpretata, ut inter bonas artes nulla prorsus sint, quae tanta similitudine sese invicem contingant. Non parva hinc nos interdum cepit admiratio, quanam ratione contigerit, ut veluti Imperatorio nomine Caesarei Juris in certos libros redacta sunt elementa, non ita etiam ad usum studiosae juventutis ad jus Canonicum ab ipsis Pontificibus compositae Institutiones reperiantur, cum id, si, ut quidem nunc est, contem-

):(3

plemur, aedificii cuiusdam referat speciem, januis atque omni
 propemodum aditu carentis, & una hac tantum dissimili-
 tudine à jure Civili se jungatur. Accedit, quòd, cum nemo sit
 mortalium qui gloria cupidine non tangatur, hoc non sine
 magna sua laude facturi videbantur. Sed Veteribus qui-
 dem facile id ignosci poterit, in jaciendis & struendis hujus
 Juris fundamentis videlicet occupatis, & quasi materia de-
 fectu impeditis: at Recentioribus, ejus facultatis tractati-
 bus ad justum corpus excrecentibus, Institutiones inde eli-
 cere, & quasi de rudi marmore statuæ cuiusdam effigiem du-
 cere non difficile fuisset: & quæ nostrorum est felicitas tem-
 porum, non modò in ea re illustrium virorum opera uti, vi-
 rum etiam per se id præstare nonnulli potuissent. Sed &
 horum quidem vite brevitate, quidam multiplicium hære-
 sium, bellorumq; tam civilium, quàm externorum procel-
 lis facile excusari possunt. Quis enim in sacri Apostolici
 fastigio universæ Ecclesiæ præsidens, atq; orbem ipsum prin-
 cipum discordiis fluctuantem, bellorumq; incendiis afflic-
 tum circumspiciens, ad otium literarium variè agitant a-
 nimum facile possit appellere? Sed hoc nos parum aliquando
 perpendisse videri possumus: nam cum in aula Romana dif-
 ficilissimis temporibus degeremus, de Institutionibus juris Cano-
 nici Pontificio nomine conscribendi, Justiniani Imperatoris
 exemplo, ipsi Romano Pontifici suggestimus: & quævis mi-
 nus fortè opportunè, de his tamen conscribendis ab eodem man-
 datum accepimus, & quantum in nobis fuit, etiam explevi-
 mus: siquidem intermisso superioribus annis prælegendi ac
 patro-

patrocinandī munere, impensè operam dedimus, ut per nos huiusmodi Institutiones componerentur, quæ, ut Pontificio nomine exirent, non indigna judicarentur: quòd quidem ex sententia nobis cessisse, ita locupletissimum summorum virorum probavit testimonium, ut illæ jamjam de manu Pontificis in manus vestras ventura crederentur. Sed usq; adeò postmodum, cum Romæ ob eam unam rem diu fuisset, suprema manus impositio differebatur, ut qui gravissimis, ac multiplicibus undiq; ad sedem Apostolicam confluentibus negociis admodū summum Pontificem, & natura ipsa (ut agebant) valde cunctatorem, distentum fuisse ignoraverit, magnam illo tempore in curia rerum harum incuriam, fuisse facile suspicari potuerit. Itaq; diutius sustinere non valentes in patriam concessimus, Pontifex paulò mox in facta. Sed hac commentariolo sufficiat nos aliquando fuisse complexos. Ergo si cui fortè audentiores visi fuimus, qui tantam rem aggredi tam imbecilli ausi fuerimus, maximis authoribus, atq; adeò mandato ipso Pontificio hanc temeritatis culpam redimere possumus: vel certè id non impunitulimus, qui ob eam rem magnos labores, & impensas, atq; invidorum obrectationes, nescio an dicam, frustra subierimus, utinam non amplius subituri. Sed hac omnia æquissimo feremus animo, si, quod vehementer semper optavimus, nostra hæc ejusmodi sit scriptio, quæ studiis vestris commoda videri possit: quòd sanè his temporibus futurū non desperamus, quibus ut nonnullos fortè sacrosancti Pontificii juris ignoracione in errores aliquos, atq; hæreses facilius prolabi

potuisse, ita nunc expeditiore quadam, ejus tractatione non tam facile juvenum hoc jure imbutos animos aberraturos verisimiliter existimare debemus. Unde quamvis non iidem, quibus inchoatus fuit auspiciis, liber hic noster in lucem prodeat, in communi saltem periculo non fuisse nos oculos, sed quoquo modo tulisse opem, jurabit. Accipite igitur privati quidem hominis, Pontificio tamen mandato ad jus Canonicum & scriptas, & castigatas Institutiones. Cumq; eis nihil sit comprehensum, quod (ni fallimur) sacris Canonibus penitus non consentiat, ita existimate, si de Pontificis manu eas accepissetis, fuisse id perinde futurum, ac si vobis vasis aureis, ac longè splendidissimis mensis fuissent fercula subministrata: nunc cum de manu nostra, ac si fictilibus illa quidem, atq; exoticis, in sapore tamen nullam fore differentiam.

